

EP32: ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΙΟΥ HDV

Καραουλάνη Θεοφανή¹, Καπάτας Χρηστέλος², Πίτσια Τριανταφυλλιά¹, Λάσκος Ευστάθιος¹, Μαμάκου Βασιλική³, Κόλλια Χριστίνα³, Κουντούρη Αντωνία⁴, Θεοδώρα Μαργαρίτα⁵, Χατζηνικολάου Νικολέτα⁶, Τσαγκιά Σοφία⁷, Λαμπρόπουλος Παναγιώτης², Αρμύρος Παρασκευάς², Τσάκαλης Νικόλαος², Υφαντή Αρετή², Τσιανίκα Αρτεμής⁸, Τσιανίκα Αναστασία⁹, Βασίλειος Βούλγαρης³, Καπάτας Ανδρέας²

ABSTRACT

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ο ιός της ηπατίτιδας D ή δέλτα (HDV) είναι ιός που ο κύκλος ζωής του εξαρτάται από τον ιό της ηπατίτιδας B (HBV), από τον οποίο ο HDV "δανείζεται" και τις τρεις πρωτεΐνες του περιβλήματος του HBV (αντιγόνο επιφανείας HBV [HBsAg]) για να εισέλθει και να εξέλθει από το ηπατοκύτταρο και να προκαλέσει ηπατική βλάβη. Έχει ένα γονιδίωμα RNA 1.700 νουκλεοτιδίων περίπου. Ο HDV ιός ευθύνεται για σπάνιες οξείες και χρόνιες ηπατικές παθήσεις και θεωρείται ο πιο επιθετικός ιός ηπατίτιδας. Η οξεία λοίμωξη μπορεί να προκαλέσει οξεία ηπατική ανεπάρκεια, ενώ η επίμονη λοίμωξη συνήθως προκαλεί μια σοβαρή μορφή χρόνιας ηπατίτιδας, η οποία σχετίζεται με ταχεία και συχνή εξέλιξη σε κίρρωση και επιπλοκές τελικού σταδίου ηπατική ανεπάρκεια και ηπατοκυτταρικό καρκίνωμα (Journal of Hepatology, EASL Clinical Practice Guidelines on hepatitis delta virus, August 2023, vol. 79 j 433-460, doi.org/10.1016/j.jhep.2023.05.001).

ΣΚΟΠΟΣ: Στόχος της εργασίας μας είναι να εκτιμήσουμε τον επιπολασμό της λοίμωξης από τον ιό HDV και να διερευνήσουμε τη συμβολή της στην ανάπτυξη κίρρωσης και ηπατοκυτταρικού καρκινώματος (HCC) μεταξύ των HBsAg-θετικών ατόμων.

ΜΕΘΟΔΟΙ: Στη μελέτη μας κάναμε ανασκόπηση των μελετών σε Pubmed και Scopus που αναφέρονται σε ολικά ή IgG αντι-HDV επίπεδα μεταξύ HbsAg+) ατόμων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Αναλύθηκαν δεδομένα 155 μελετών που περιλάμβαναν δείγματα πληθυσμού από 35 χώρες, οι οποίες συνολικά εξέτασαν 98.023 άτομα θετικά σε HBsAg για αντισώματα κατά του ιού HDV. Η εκτιμώμενη επικράτηση των αντισωμάτων κατά του HDV ήταν 4,2% (95% CI 3,4-5,2) μεταξύ όλων των ατόμων θετικών σε HBsAg και 17,2% (14,2-18,2) μεταξύ εκείνων που επισκέπτονταν ηπατολογικές κλινικές. Ο επιπολασμός της HDV μεταξύ των ατόμων θετικών σε HbsAg, ήταν υψηλότερη σε χώρες της Ασίας, Αφρικής, της κεντρικής/νότιας Αμερικής και της ανατολικής Ευρώπης. Επίσης η συχνότητα ήταν αυξημένη στους χρήστες ενέσιμων ναρκωτικών, στους λήπτες αιμοκάθαρσης, στους άνδρες που έχουν σεξουαλικές επαφές με άνδρες, στους εργαζόμενους στο εμπόριο του σεξ και σε άτομα με HCV ή HIV. Επιπροσθέτως διαπιστώθηκε αλλά όχι με στατιστική σημαντικότητα (p<0,05) ότι παράγοντες που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον εντοπισμό ασθενών με στεφανιαία νόσο που διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο εξέλιξης της ηπατικής νόσου περιλαμβάνουν αυξημένα επίπεδα αμινοτρανσφερασών και GGT, προχωρημένο στάδιο ηπατικής νόσου, επιμονή της αιμίας HDV, υψηλά επίπεδα HBV DNA στον ορό και ιογενείς συν-λοιμώξεις. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι συμπαράγοντες της χρόνιας ηπατικής βλάβης, όπως η κατάχρηση αλκοόλ, η παχυσαρκία και ο διαβήτης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Υπολογίζεται ότι 12 εκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως έχουν προσβληθεί από τον ιό HDV, με υψηλότερη συχνότητα εμφάνισης σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές και πληθυσμούς. Ο έλεγχος για αντισώματα κατά του ιού HDV θα πρέπει να πραγματοποιείται τουλάχιστον μία φορά σε όλα τα άτομα που είναι θετικά για HbsAg. Επαναληπτικός έλεγχος για αντισώματα κατά του HDV θα πρέπει να πραγματοποιείται σε άτομα θετικά στο HBsAg όποτε ενδείκνυται κλινικά και ετησίως σε όσους παραμένουν σε κίνδυνο μόλυνσης. PCR HDV RNA θα πρέπει να πραγματοποιείται σε όλα τα άτομα που είναι θετικά για τον ιό HDV για τη διάγνωση της ενεργού λοίμωξης από HDV (Recommendations EASL 2023)

CONTACT

ΘΕΟΦΑΝΗ ΚΑΡΑΟΥΛΑΝΗ
Εργαστήριο Βιοπαθολογίας-Βιοχημικού,
Γ.Ν.-Ψ.Ν.Α. "ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ",
Email: karaoulanitheofani@gmail.com
Phone: +306930207014

INTRODUCTION

-Ο ιός της ηπατίτιδας D ή δέλτα (HDV) είναι ιός που ο κύκλος ζωής του εξαρτάται από τον ιό της ηπατίτιδας B (HBV), από τον οποίο ο HDV "δανείζεται" και τις τρεις πρωτεΐνες του περιβλήματος του HBV (αντιγόνο επιφανείας HBV [HBsAg]) για να εισέλθει και να εξέλθει από το ηπατοκύτταρο και να προκαλέσει ηπατική βλάβη.

-Έχει ένα γονιδίωμα RNA 1.700 νουκλεοτιδίων περίπου. Ευθύνεται για σπάνιες οξείες και χρόνιες ηπατικές παθήσεις και θεωρείται ο πιο επιθετικός ιός ηπατίτιδας.

-Η οξεία λοίμωξη μπορεί να προκαλέσει οξεία ηπατική ανεπάρκεια, ενώ η επίμονη λοίμωξη συνήθως προκαλεί μια σοβαρή μορφή χρόνιας ηπατίτιδας, η οποία σχετίζεται με ταχεία και συχνή εξέλιξη σε κίρρωση και επιπλοκές τελικού σταδίου, ηπατική ανεπάρκεια και ηπατοκυτταρικό καρκίνωμα

METHODS AND MATERIALS

ΣΚΟΠΟΣ:

Στόχος της εργασίας μας είναι να εκτιμήσουμε τον επιπολασμό της λοίμωξης από τον ιό HDV και να διερευνήσουμε τη συμβολή της στην ανάπτυξη κίρρωσης και ηπατοκυτταρικού καρκινώματος (HCC) μεταξύ των HBsAg-θετικών ατόμων.

ΜΕΘΟΔΟΙ:

Στη μελέτη μας κάναμε ανασκόπηση των μελετών σε Pubmed και Scopus που αναφέρονται σε ολικά ή IgG αντι-HDV επίπεδα μεταξύ HbsAg+) ατόμων.

RESULTS

-Αναλύθηκαν δεδομένα 155 μελετών που περιλάμβαναν δείγματα πληθυσμού από 35 χώρες, οι οποίες συνολικά εξέτασαν 98.023 άτομα θετικά σε HBsAg για αντισώματα κατά του ιού HDV.

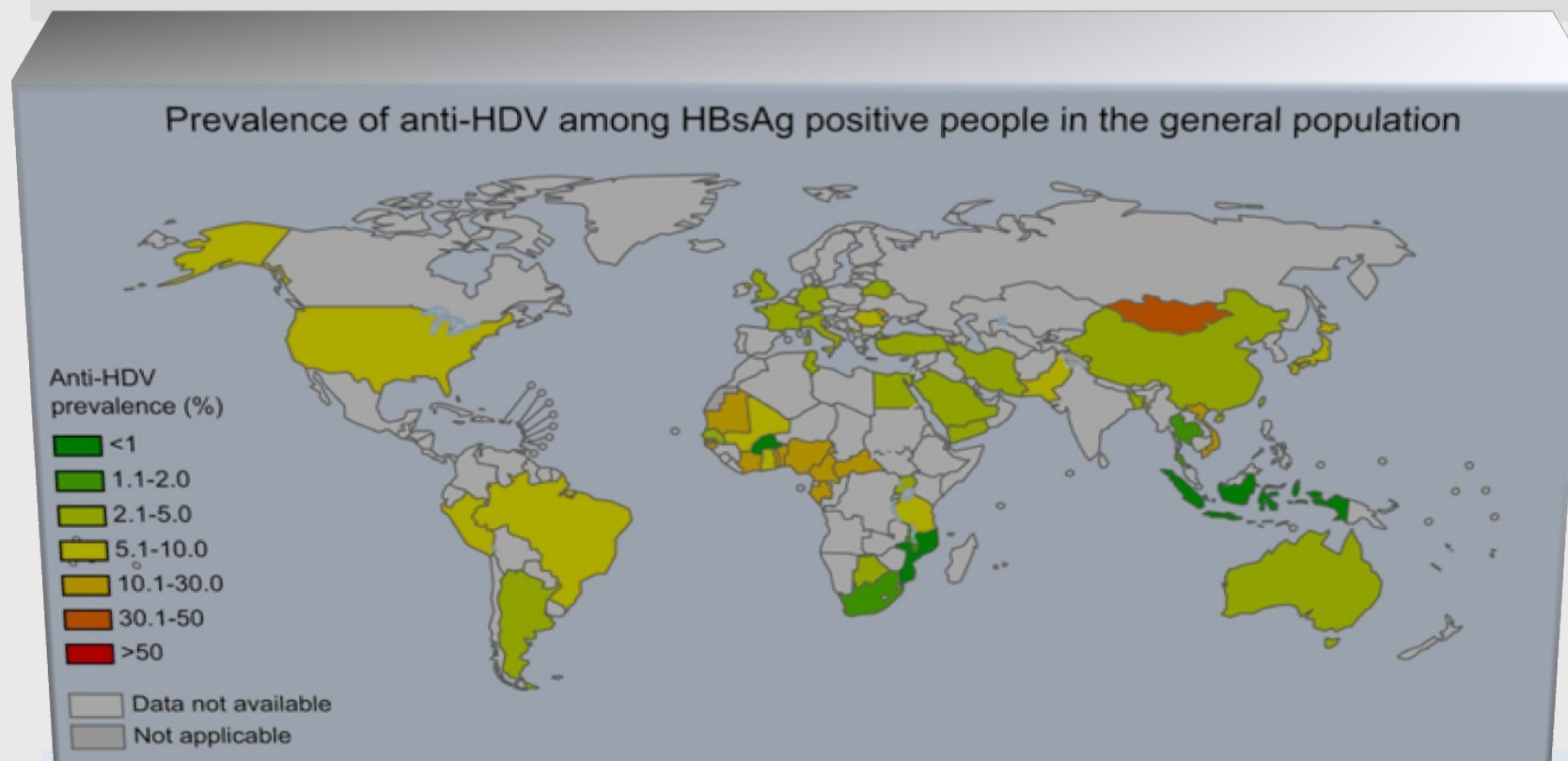
-Η εκτιμώμενη επικράτηση των αντισωμάτων κατά του HDV ήταν 4,2% (95% CI 3,4-5,2) μεταξύ όλων των ατόμων θετικών σε HBsAg και 17,2% (14,2-18,2) μεταξύ εκείνων που επισκέπτονταν ηπατολογικές κλινικές.

-Ο επιπολασμός της HDV μεταξύ των ατόμων θετικών σε HbsAg, ήταν υψηλότερη σε χώρες της Ασίας, Αφρικής, της κεντρικής/νότιας Αμερικής και της ανατολικής Ευρώπης.

-Επίσης η συχνότητα ήταν αυξημένη στους χρήστες ενέσιμων ναρκωτικών, στους λήπτες αιμοκάθαρσης, στους άνδρες που έχουν σεξουαλικές επαφές με άνδρες, στους εργαζόμενους στο εμπόριο του σεξ και σε άτομα με HCV ή HIV.

-Επιπροσθέτως διαπιστώθηκε (p<0,05) ότι παράγοντες που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον εντοπισμό ασθενών με στεφανιαία νόσο που διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο εξέλιξης της ηπατικής νόσου περιλαμβάνουν αυξημένα επίπεδα αμινοτρανσφερασών και GGT, προχωρημένο στάδιο ηπατικής νόσου, επιμονή της αιμίας HDV, υψηλά επίπεδα HBV DNA στον ορό και ιογενείς συν-λοιμώξεις.

-Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι συμπαράγοντες της χρόνιας ηπατικής βλάβης, όπως η κατάχρηση αλκοόλ, η παχυσαρκία και ο διαβήτης.

Σχήμα 1: J Hepatol. 2020 Sep;73(3):523–532. doi: 10.1016/j.jhep.2020.04.008

CONCLUSIONS

-Υπολογίζεται ότι 12 εκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως έχουν προσβληθεί από τον ιό HDV, με υψηλότερη συχνότητα εμφάνισης σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές και πληθυσμούς.

-Ο έλεγχος για αντισώματα κατά του ιού HDV θα πρέπει να πραγματοποιείται τουλάχιστον μία φορά σε όλα τα άτομα που είναι θετικά για HbsAg.

-Επαναληπτικός έλεγχος για αντισώματα κατά του HDV θα πρέπει να πραγματοποιείται σε να άτομα HBsAg όποτε ενδείκνυται κλινικά και ετησίως σε όσους παραμένουν σε κίνδυνο μόλυνσης. PCR HDV RNA θα πρέπει να πραγματοποιείται σε όλα τα άτομα που είναι θετικά για τον ιό HDV για τη διάγνωση της ενεργού λοίμωξης από HDV (Recommendations EASL 2023)

REFERENCES

1. Εργαστήριο Βιοπαθολογίας-Βιοχημικού, Γ.Ν.-Ψ.Ν.Α. "ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ",
2. Παθολογικό-Ηπατολογικό Ιατρείο, Γ.Ν.Δ.Α. "Αγία Βαρβάρα",
3. Παθολογική Κλινική Γ.Ν.-Ψ.Ν.Α. "ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ",
4. Εργαστήριο Βιοχημικού, Γ.Ν.Ν.Π. "Άγιος Παντελεήμων",
5. Βιοχημικό Εργαστήριο, Γ.Ν.Δ.Α. "Αγία Βαρβάρα",
6. Ψυχιατρική Κλινική Γ.Ν.-Ψ.Ν.Α. "ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ",
7. Κέντρο Μεσογειακής Αναιμίας, Γ.Ν.Ν.Π. "Άγιος Παντελεήμων",
8. Ιατρική Σχολή του Medical University of Sofia, Βουλγαρία
9. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών